

PROMETNO-VARNOSTNI NAČRT OŠ MILANA MAJCNA ŠENTJANŽ

Mentorica prometne vzgoje:
Alja Felser, prof.

Ravnateljica:
Nataša Kreže, prof.

Šentjanž, september 2022

KAZALO:

1. OTROCI V PROMETU	3
2. ŠOLSKI OKOLIŠ	4
3. POT V ŠOLO	4
A) PEŠCI.....	4
B) VOZAČI	5
NAVODILA PREVOZNIKOM ŠOLARJEV.....	6
NAVODILA ZA UČENCE VOZAČE.....	6
C) KOLESARJI	7
Č) NEORGANIZIRAN PREVOZ OTROK V ŠOLO – STARŠI, SORODNIKI, ZNANCI ...	8
ZAKAJ VARNOSTNI PAS IN ZAKAJ OTROK POTREBUJE VARNOSTNI SEDEŽ?..	9
UPORABA OTROŠKIH SEDEŽEV.....	9
KORISTNE INFORMACIJE ZA STARŠE	10
4. VARNOST PRVOŠOLCEV	11
5. DEJAVNOSTI, KI PRISPEVAJO K VEČJI PROMETNI VARNOSTI	11
6. NALOGE STARŠEV PRI ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI OTROK IN UČENCEV V PROMETU.....	12
7. NEVARNA KRIŽIŠČA V OŽJEM ŠOLSKEM OKOLIŠU	13
8. ZEMLJEVID NEVARNIH KRIŽIŠČ V OŽJEM ŠOLSKEM OKOLIŠU.....	17
9. OŽJI ŠOLSKI OKOLIŠ Z OZNAČITVIJO VARNIH IN NEVARNIH ŠOLSKIH POTI	18
10. POBUDE, PREDLOGI.....	19
11. VIRI	19

1. OTROCI V PROMETU

»Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Najprej kot potniki v avtomobilih, nato kot pešci in kasneje tudi kot kolesarji. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu, kajti otroci doživljajo promet drugače. Velikokrat jih premami kaj na drugi strani ulice (prijatelj, zanimiva izložba, parkiran avto) in pozabijo na vsa pravila. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, kaj šele da bi obvladali vožnjo kolesa tako dobro, da bi v prometu varno sodelovali. Otroci so manjši kot odrasli, zato ne vidijo čez parkirane avtomobile, imajo manjši vidni kot, ne znajo dobro oceniti smeri zvoka in hitrosti vozil, ne razlikujejo dobro med levo - desno, ne znajo še logično sklepati in ne zmorejo uporabljati splošnih pravil, mislijo, da če oni vidijo vozilo, tudi "vozilo" vidi njih. Iz vseh teh razlogov je njihova varnost v prometu ogrožena. Samo s takšnim načinom vzgoje bomo otroka dobro pripravili, da bo čez nekaj let samostojno varno sodeloval v prometu kot pešec ali kasneje kot kolesar in voznik.

S prometno vzgojo ne odlašajmo! Začnemo že med drugim in tretjim otrokovim letom, ko začnejo otroci aktivneje raziskovati okolje. S svojim ravnanjem in obnašanjem smo otroku vzor, kajti otroci nas opazujejo, želijo oponašati in tako pridobivajo pomembne izkušnje in znanja.«

Mateja Markl, univ.dipl.psih., AVP - Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

2. ŠOLSKI OKOLIŠ

Osnovno šolo Milana Majcna Šentjanž obiskujejo učenci iz območja krajevne skupnosti Šentjanž. Šolski okoliš obsega naslednje vasi: Birna vas, Budna vas, Cerovec, Hinje, Kal, Koludrje, Leskovec, Osredek, Podboršt, Srednik, Svinjsko, Šentjanž, Štajngrob in Veliki Cirknik.

3. POT V ŠOLO

A) PEŠCI:

- poskrbite, da boste v prometu vidni; nosite **svetla oblačila** in predmete, ki izboljšajo vidnost pešcev (odsevne trakove, kresničke),
- upoštevajte **prometne predpise**,
- prečkajte cesto na **označenih prehodih za pešce**,
- hodite po **pločnikih** (če obstajajo) oz. **ob levem robu** vozišča v smeri hoje,
- poskusite **predvideti ravnanje drugih** udeležencev v prometu.

Če ni pločnika ali posebej za pešce označene površine, morajo pešci hoditi ob robu vozišča. Hodijo naj eden za drugim. Med hojo naj se ne prerivajo ali kakorkoli ogrožajo varnost in zdravje sebe oz. drugih udeležencev v prometu. Prav tako s svojim obnašanjem ne smejo ovirati promet. Posebno previdni morajo biti pozimi, kadar je zaradi snega vozišče zoženo. Hoditi morajo čim bolj ob robu vozišča. Zaradi boljše vidljivosti, predvsem v zimskem času, naj učenci nosijo svetla oblačila, v nižjih razredih pa rumene rutice in kresničke. Učenci naj za hojo v šolo in domov uporabljajo manj prometne poti. Cesto obvezno in vedno prečkajo na prehodih za pešce. Pred prečkanjem ceste naj pogledajo levo in desno ter se prepričajo o varnem prehodu.

B) VOZAČI

Na OŠ Milana Majcna Šentjanž za prevoze skrbimo v skladu z zakonodajo in z dogovorom o izvajanju prevozov z ustanoviteljico osnovne šole - Občino Sevnica.

Za večino učencev OŠ Milana Majcna Šentjanž, ki so od šole oddaljeni več kot 4 km oz. če so od šole oddaljeni manj kot 4 km, a njihova pot do šole po ugotovitvah Sveta za preventivo v cestnem prometu ni prometno varna, je organiziran šolski prevoz z avtobusom ali s šolskim kombijem. Učenci prihajajo s smeri Veliki Cirknik in Kal z avtobusom, ostale vasi (Rupa, Leskovec, Brunk, Murnce, Koludrje in Gline) pa povezuje šolski kombi.

Za vse relacije je izdelan vozni red prihodov in odhodov avtobusa oz. kombija. Z voznim redom so učenci seznanjeni na začetku šolskega leta. Prevozi učencev so organizirani tako, da so usklajeni z urnikom začetka in konca pouka.

Problem predstavljajo **postajališča**, ki razen redkih izjem **niso ne urejena, ne označena**. Do njih prihajajo učenci po lokalnih cestah, ki nimajo pločnikov.

Velik problem pa imamo tudi **pri šoli**, ker **nimamo ustrezno urejenega postajališča in obračališča** za avtobus in kombi. Težave nastanejo predvsem zjutraj, ko je v okolici šole veliko prometa, saj ob tem času starši vozijo otroke v vrtec in v šolo.

NAVODILA PREVOZNIKOM ŠOLARJEV:

- na avtobusno postajališče vozilo pripelje s primerno hitrostjo,
- avtobusi ali kombiji naj stojijo vedno na določenem mestu, kjer je omogočen otrokom varen vstop/izstop,
- otroci naj bodo ob odpiranju vrat avtobusa ali kombija primerno oddaljeni od vozila in se približajo šele, ko se vozilo ustavi in se vrata odprejo,
- na avtobusu ali kombiju naj ne bo več otrok kot je dovoljeno,
- voznik naj preveri, če so vsi učenci na svojih sedežih ter so ustrezno pripeti, preden odpelje s postajališča,
- voznik se drži voznega reda,
- o spremembah voznega reda se medsebojno usklajujemo in obveščamo.

NAVODILA ZA UČENCE VOZAČE:

- učenci naj na avtobus čakajo na pločniku, bankini ali na avtobusni postaji,
- pravočasno naj pridejo na postajo in prečkajo cesto pred prihodom avtobusa in ne takrat, ko avtobus prihaja na postajo,
- pri izstopanju naj počakajo, da avtobus odpelje in šele potem prečkajo cesto,
- vstopajo in izstopajo naj šele takrat, ko se avtobus popolnoma ustavi,
- pri vstopanju in izstopanju se ne prerivajo,
- med vožnjo naj sedijo na svojem sedežu in so pripeti z varnostnim pasom,
- učenci morajo upoštevati navodila šoferja ter dežurnih učiteljev.

Za učence, ki prihajajo v šolo z avtobusom oz. kombijem, je organizirano jutranje in popoldansko varstvo vozačev. Učenci v skupini pod nadzorom dežurnega učitelja počakajo na pouk oz. odhod avtobusa.

C) KOLESARJI

- Kolesarji morajo uporabljati kolesarske steze ali kolesarske poti, kjer pa le teh ni, vozimo ob desnem robu cestišča. Na kolesarskih stezah ne vozimo v nasprotni smeri, saj s tem ogrožamo sebe in druge kolesarje.

- Kolesarimo vedno primerno oblečeni v bolj športna oblačila svetlih barv.
- Kolo mora biti tehnično brezhibno, zato vedno pred začetkom sezone preverimo njegovo stanje in odpravimo pomanjkljivosti.
- V pogojih slabše vidljivosti moramo nujno uporabljati sprednjo belo luč in zadnjo rdečo luč, saj tako voznikom sporočamo, da smo tam; priporočljivo je imeti luč bodisi na kolesu ali pa vedno s sabo, da nas mrak ne preseneti.
- Tudi pri rekreativnem kolesarjenju ali celo gorskem kolesarjenju, ko je v ospredju bolj zabava in preživljanje prostega časa, moramo v prometu upoštevati vsa pravila in poskrbeti za brezhibnost koles (luč, odsevniki), da bomo dovolj varni.
- Uporaba kolesarske čelade, s katero učinkovito zaščitimo glavo pred poškodbami ob morebitnih padcih je smiselna in nujna za vse kolesarje, saj bistro glavo varuje čelada (za otroke do 14. leta je zakonsko obvezna).
- Kolesarska čelada mora biti vedno trdno pripeta ob glavi, spodnji rob pa sega približno 2 cm nad obrvi, da učinkovito zaščiti možgane.
- Na kolesu ni priporočljivo peljati težjih tovorov, saj tako zmanjšujemo svojo stabilnost, za manjše kose prtljage pa uporabimo posebne košare, torbe ali prtljažni prostor.

Č) NEORGANIZIRAN PREVOZ OTROK V ŠOLO – STARŠI, SORODNIKI, ZNANCI ...

Starši oz. vozniki osebnih vozil, ki pripeljejo otroke v šolo se morajo zavedati odgovornosti in pomembne vloge, ki jo imajo v prometu. Starši morajo biti v prometu zgled otrokom, upoštevati morajo cestno prometne predpise in se morajo v prometu obnašati kulturno. Le tako lahko poskrbimo za učinkovit prenos dobre prometne vzgoje na učence oz. otroke. Starši morajo poskrbeti za kar največjo možno varnost otrok v vozilih. Upoštevati je treba, da otroci sedijo pripeti z varnostnim pasom na zadnjih sedežih, ko dosežejo višino 150 cm (ZPCP 88/14). Za manjše otroke pa je potrebno uporabljati avtomobilske otroške sedeže, kateri morajo imeti ustrezno homologacijo. Predvsem je pomembno, da avtomobilski otroški sedež pravilno uporabljamo in, da upoštevamo navodila proizvajalca. Poškodovanega avtomobilskega sedeža ne uporabljamo. Otrok pa naj bo pravilno pripet v sam sedež.

Pri prevozu otrok v šolo starši naletijo tudi na problem parkiranja. V okolici šole je malo parkirnih prostorov, kateri so namenjeni tako zaposlenim kot tudi obiskovalcem. Na tem mestu opozarjamo starše na pravilno parkiranje - da ne zasedemo z avtomobilom več parkirnih mest oz. da ne puščamo avtomobilov sredi dovoza. Posebej pozorni pa moramo biti, ko z otrokom zapuščamo avtomobil in nato morebiti prečkamo cesto ali dovoz.

ZAKAJ VARNOSTNI PAS IN ZAKAJ OTROK POTREBUJE VARNOSTNI SEDEŽ?

»Verjetno bi nas veliko zatrjevalo, da se bomo pri hitrosti 50 kilometrov na uro z lahkoto zadržali na sedežu ali na volanu, tudi če nismo pripeti. To, prevedeno v vprašanje, pomeni, kdo si upa skočiti 12 metrov v globino. Verjetno nihče. Enako je z otrokom – verjetno se ga nihče ne bi upal loviti, če bi otrok padal z višine 12 metrov.

Rešitev je preprosta. Raje si pripnimo varnostni pas, otroka pa že od prve vožnje iz porodnišnice navadimo na to, da je v avtu njegovo edino pravo in varno mesto v ustreznem varnostnem avtosedežu. Nazadnje še en zelo uporaben nasvet: **otroka vedno vozite pripetega v sedežu, tudi pri najkrajših vožnjah se prepričajte, da ste v avtu vsi pripeti z varnostnimi pasovi. Bodite zgled, saj gre za varnost vas samih in vaših najdražjih!**«

Bojan Oblak, Mateja Markl, AVP – Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Zakon o pravilih cestnega prometa v 88. členu določa:

Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, **manjši od 140 cm ali lažji od 36 kg**, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren fizičnim lastnostim otroka. V motornem vozilu, ki ni opremljen z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci starejši od treh let in manjši od 140 cm pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Otrok ni dovoljeno prevažati v nazaj obrnjenem zadrževalnem sistemu v sedežu za potnike, zaščitenem s prednjo zračno blazino, razen če je zračna blazina deaktivirana mehanično.

UPORABA OTROŠKIH SEDEŽEV

- Poskrbite, da se bo otrok v sedežu dobro počutil.
- Posebno pozornost namenite poteku varnostnega pasu. Ta mora biti prilagojen otrokovi velikosti in mora potekati prek ramen, nikakor pa ne prek vratu.
- Otroka pripnite v sedež pred vsako, še tako kratko vožnjo. Le s tem mu boste jasno sporočili, da mora biti v sedežu vedno pripet. Seveda morajo biti tudi voznik in sopotniki pripeti z varnostnimi pasovi.

- Če namestite otroški varnostni sedež na prednji sedež v avtu, se prepričajte, da je izklopljen varnostni meh. Če varnostni meh ni izklopljen, lahko ob sprožitvi povzroči smrtne poškodbe otroka.

KORISTNE INFORMACIJE ZA STARŠE:

Uporaba otroških varnostnih sedežev v avtomobilu je obvezna. Pomembno je, da je sedež pravilno nameščen, otrok pa dovolj in pravilno pripet.

Podrobnejše informacije o tem, si lahko preberete na povezavi - [KLIKNI](#).

OGLEJTE SI VIDEO – najdete ga na spodnji povezavi:

Andrej Brglez, inštruktor varne vožnje, svetuje, kako poskrbeti, da bodo naši najmlajši sopotniki v avtomobilu na varnem. Izvedeli boste, kako izbrati in namestiti otroški sedež in na kaj biti med vožnjo pozoren.

https://www.youtube.com/watch?v=D9g3EE7_YiY

4. VARNOST PRVOŠOLCEV

Učenci prvošolci oziroma njihovi starši takoj v začetku šolskega leta prejmejo knjižico Prvi koraki v svetu prometa, kjer so podrobno

navedena vsa znanja in ravnanja, ki jih mora otrok obvladati za samostojno sodelovanje v prometu, ter tudi kako otroka teh ravnanj učiti. Prvošolce spremljajo na poti v šolo in domov starši. Lahko pa ga v šolo in iz šole domov spremlja oseba, ki je stara 10 in več let, vendar ob soglasju staršev ali skrbnikov. O varni poti in nevarnosti se s prvošolci večkrat pogovori učiteljica, varno pot skupaj prehodijo, obišče pa jih tudi gospod policist. Tako bodo učenci preko pogovora o prometnih situacijah utrjevali pojme, spoznavali pravila in zahteve prometa. Prvošolci in tudi drugošolci morajo na poti v šolo in domov nositi rumene rutice okoli vratu.

5. DEJAVNOSTI, KI PRISPEVAJO K VEČJI PROMETNI VARNOSTI

1. V začetku šolskega leta pregledamo stanje in ustreznost cestno-prometne signalizacije v okolici šole in zahtevamo odpravo pomanjkljivosti.
2. Pregledamo, dopolnimo prometno-varnostni načrt šole in z njim seznanimo zlasti učence prvega razreda in starše.
3. Prve dni pouka zagotovimo varovanje učencev na prometno najbolj nevarnih mestih v šolskem okolišu.
4. Na prvem roditeljskem sestanku opozorimo starše na njihovo odgovornost za varnost otrok v prometu (spremstvo na poti v šolo in domov, nošenje rumene rutice in kresničke, nošenje svetlih oblačil).
5. Pripravljanje, vključevanje učencev v tekmovanje Kaj veš o prometu.
6. Celoletno opozarjanje vseh učencev na nošenje kresničk in na primerno obnašanje na cesti in na javnih prevoznih sredstvih.

7. Sodelovanje s policisti, organiziranje razgovora policista z učenci 1. razredov.
8. Organiziranje tečaja za pripravo na kolesarski izpit in izvedba le-tega. Vključevanje policistov pri praktičnem delu kolesarskega izpita.
9. Skrb za izvajanje učnega programa o prometni vzgoji v vseh razredih. Vsi se moramo zavedati, da je pomen prometne vzgoje zlasti v tem, da učence oblikuje v humane in kulturne uporabnike prometnih površin, učence usposablja za varno udeležbo v prometu, kot pešce, kolesarje in mopediste, da jih navaja na pravilno vzdrževanje vozila ter da jih vzgaja v bodoče odgovorne voznike motornih vozil.
10. Vključevanje v projekte povezane s prometom: Policist Leon svetuje, Pasavček, Bodi viden, bodi previden ...

6. NALOGE STARŠEV PRI ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI OTROK IN UČENCEV V PROMETU

Obnašanje in vključevanje staršev v promet je kot zgled odraslih močan in eden najvažnejših dejavnikov pri prometni vzgoji otrok.

Starši so dolžni spremljati predšolske otroke v vrtec in domov, prav tako otroke do sedmega leta starosti.

Priskrbeti morajo varnostno opremo za najmlajše šolarje in zahtevati od otrok, da jo tudi uporabljajo (rumena rutka, torbica z odbojnimi stekli, svetleč trak, kresnička, pelerina signalne barve).

Zagotoviti morajo učencu pravilno opremo kolesa.

Opozarjati morajo otroke na nevarnosti na poti v šolo in domov, na pravilno vključevanje v promet, zahtevati od otrok, da se kot udeleženci v prometu kulturno obnašajo.

Starši ne smejo dopuščati uporabo motornega vozila učencu, če ta nima voznškega dovoljenja.

7. NEVARNA KRIŽIŠČA V OŽJEM ŠOLSKEM OKOLIŠU

1. KRIŽIŠČE PRI ŠOLI

Pri šoli trenutno še nimamo ustrezno urejenega postajališča in obračališča za avtobus in kombi. Na tem križišču otroci vstopajo in izstopajo na avtobus in kombi. To križišče je nevarno predvsem ob jutranjem času, saj veliko staršev pripelje svoje otroke v šolo in vrtec s svojim avtomobilom, kar povzroči veliko prometno gnečo. Zato bodite tako učenci kot starši na tem križišču se posebej previdni.

2. CESTA PROTI ČEŠNJICAM in KRIŽIŠČE PRI KAPELICI

Cesta je ozka, nima pločnika, še posebej pa bodite previdni na nepreglednem križišču pri kapelici.

3. KRIŽIŠČE ŠENTJAŽ-POTOK

Potrebna je večja previdnost pri prečkanju ceste, saj vozniki, ki se pripeljejo iz smeri Češnjic, težje opazijo pešca na prehodu.

4. PREHOD ZA PEŠČE PRI AVTOBUSNI POSTAJI

Potrebna je večja previdnost pri prečkanju prehoda za pešce. Pešci zaradi nepreglednega ovinka težko opazijo vozilo, ki prihaja iz smeri Potok. Tudi vozniki iz enakega razloga težje opazijo pešca pri prečkanju prehoda.

5. PREHOD ZA PEŠCE PRI GOSTILNI MEDVEDOV BRLOG

Gre za izredno pomemben prehod, saj ga na poti k verouku dnevno prečka veliko število otrok. Vozniki, ki se pripeljejo iz smeri Potok, težje opazijo pešce pri prečkanju prehoda, zato je potrebna večja previdnost.

6. KRIŽIŠČE PRI SPOMENIKU - PROTI TRGOVINI

Gre za križišče pri spomeniku sredi Šentjanža, ko se iz Cirniške smeri oz. od gostilne Repovž po stranski cesti pripelješ do križišča pri trgovini. Gre za širše križišče, brez prehoda za pešce. Pri prečkanju ceste je zato potrebna velika previdnost.

7. KRIŽIŠČE PRI GOSTILNI REPOVŽ – PROTI CIRNIKU

Zaradi nepreglednosti križišča morajo biti pešci na tem delu ceste še posebej previdni.

8. ZEMLJEVID NEVARNIH KRIŽIŠČ V OŽJEM ŠOLSKEM OKOLIŠU

LEGENDA:

1. KRIŽIŠČE PRI ŠOLI
2. CESTA PROTI ČEŠNJICAM in KRIŽIŠČE PRI KAPELICI
3. KRIŽIŠČE ŠENTJAŽ - POTOK
4. PREHOD ZA PEŠČE PRI AVTOBUSNI POSTAJI
5. PREHOD ZA PEŠČE PRI GOSTILNI MEDVEDOV BRLOG
6. KRIŽIŠČE PRI SPOMENIKU - PROTI TRGOVINI
7. KRIŽIŠČE PRI GOSTILNI REPOVŽ – PROTI CIRNIKU

9. OŽJI ŠOLSKI OKOLIŠ Z OZNAČITVIJO VARNIH IN NEVARNIH ŠOLSKIH POTI

LEGENDA:

NEVARNA ŠOLSKA POT: _____

VARNA ŠOLSKA POT: _____

10. POBUDE, PREDLOGI

Spoštovani starši, učitelji, učenci!

Na tem mestu se obračamo tudi na vas, da nam pomagate s svojimi predlogi obogatiti naš prometno-varnostni načrt. Če poznate oz. želite opozoriti na kakšno nevarno prometno situacijo na šolski poti naših učencev, nam prosim pošljite sliko z obrazložitvijo na elektronski naslov os.mm-sentjanz@guest.arnes.si .

11. VIRI

1. Zakon o varnosti cestnega prometa
2. Ulrich (2000). Pazi, promet! Ljubljana: Tehniška založba Slovenije
3. Spletna stran <http://www.avp-rs.si/>
4. Različne zgibanke o prometu